

Uchwała Nr 12/2022
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 14 kwietnia 2022 r.

w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym
i nauce oraz niektórych innych ustaw

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 marca 2022 r. (pismo nr DPSW-ZLN.0230.11.2021.AL), rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw, stosownie do art. 329 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U. 2022 poz. 574), Rada Główna przedstawia następującą opinię.

W odniesieniu do punktów w artykule 1 projektowanej ustawy:

pkt 1) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 2) – Rada opiniuje tę poprawkę **negatywnie**. Nie znajduje racjonalnego uzasadnienia obligatoryjne uczestnictwo przedstawicieli związków zawodowych w posiedzeniach rady uczelni. Taka zasada może być wprowadzona w statucie uczelni lub w regulaminie rady uczelni. Należy zwrócić uwagę, że związki zawodowe mają uprawnienia do uczestnictwa na innych etapach w uzgodnieniach dotyczących ich zakresu działania, wynikające z odrębnych przepisów. Z kolei w uczelniach, w których działa wiele związków zawodowych, udział tak wielu osób w obradach może doprowadzić do praktycznych problemów ze sprawnym prowadzeniem obrad. Argumentem przeciwko przyznawaniu takich uprawnień związkom zawodowym jest też to, że inne zbiorowe podmioty przedstawicielskie działające we wspólnocie akademickiej (np. samorząd doktorantów) nie mają analogicznych uprawnień. Rada Główna uważa, że sprawa udziału przedstawicieli związków zawodowych w obradach rady uczelni powinna wchodzić w zakres dobrych praktyk kierowania uczelnią, a nie regulacji ustawowych, Rada Główna uważa także, że ze względu na krótki czas, jaki upłynął od wprowadzenia rad uczelni do porządku prawnego, tak daleko idące zmiany o charakterze systemowym są przedwcześnie.

pkt 3) Rada opiniuje tę poprawkę **zdecydowanie negatywnie**. W proponowanym sformułowaniu odwołanie członka rady uczelni staje się możliwe jedynie w skrajnych sytuacjach naruszenia prawa. Natomiast odwołanie powinno być możliwe w przypadku innych naruszeń, np. gdyby członek rady ewidentnie działał na szkodę uczelni lub uchylał się od uczestnictwa w pracach rady. Nie jest też zrozumiałe, dlaczego odwoływanie członków rady uczelni miałyby podlegać znacznie dalej idącym ograniczeniom niż odwoływanie rektora albo członków senatu, to jest pozostałych organów uczelni.

pkt 4) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 5) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 6) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 7) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 8) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 9) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 10) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**, zwracając jednocześnie uwagę, że adekwatność zasad takiego zaliczania powinna być brana pod uwagę przy ocenie PKA.

pkt 11) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 12) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**, zauważając jednak, że proponowana wysokość dochodu uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne jest niewystarczająca, powinna ona uwzględniać stały mechanizm waloryzacji, biorąc pod uwagę dynamiczną sytuację ekonomiczną.

pkt 13) – Rada **zauważa**, że dążenie do wyeliminowania nadużyć w systemie stypendialnym jest słuszne, jednak organizacyjnie optymalne wydaje się być skorzystanie przez organ przyznający stypendium z fakultatywnej możliwości zasięgnięcia opinii ośrodka pomocy społecznej lub centrum usług społecznych o sytuacji dochodowej i majątkowej studenta i jego rodziny, w razie uzasadnionych

wątpliwości, co do jego sytuacji materialnej. Należy podkreślić, że nie wszyscy studenci w trudnej sytuacji materialnej korzystają ze wsparcia pomocy społecznej, co może uniemożliwić im ubieganie się o pomoc materialną.

pkt 14) – Rada **negatywnie opiniuje tę poprawkę**. Nie jest jasne, jaki cel ma być osiągnięty poprzez wprowadzenie tego przepisu, który w obecnym sformułowaniu oznacza, że uzyskanie jakiegokolwiek stopnia lub tytułu naukowego bądź zawodowego za granicą (także w przypadku osoby stale zamieszkałej w Polsce) umożliwia zatrudnienie na dowolnym stanowisku nauczyciela akademickiego, także profesora, z pominięciem jakichkolwiek wymagań.

pkt 15) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 16) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 17) – Rada **zasadniczo pozytywnie opiniuje tę poprawkę, zwraca jednak uwagę**, że w przypadku osoby zatrudnionej w więcej niż jednym podmiocie, ale w żadnym z nich na pełny etat, proponowane rozwiązanie nie będzie mogło być zastosowane, ponieważ podstawowe miejsce pracy dotyczy tylko zatrudnienia pełnoetatowego.

W nawiązaniu do proponowanej poprawki i postępującej komplikacji przepisów związanych z ponoszeniem opłat za czynności w postępowaniach o nadanie stopnia lub tytułu, Rada sugeruje finansowanie tych kosztów z funduszy w gestii ministra, a nie z funduszy uczelnianych.

pkt 18) – Rada **zasadniczo pozytywnie opiniuje tę poprawkę, zwraca jednak uwagę**, że nie rozstrzyga ona dalszej ścieżki postępowania z zażaleniem. W kontekście art. 1 pkt 18 ustawy proponuje się wskazanie siedmiodniowego terminu na złożenie zażalenia, licząc od dnia doręczenia postanowienia, którego dotyczy projektowany przepis.

pkt 19) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 20) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 21) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 22) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**, sugerując weryfikację poprawności użycia "albo" w sformułowaniu "posiadająca stopień doktora habilitowanego albo tytuł profesora".

pkt 23) – Rada **zwraca uwagę** na potrzebę rozpatrzenia zastrzeżeń zgłoszonych przez Krajową Reprezentację Doktorantów.

pkt 24) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 25) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 26) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 27) – Rada **zauważa**, że wymagania dotyczące osoby wnioskodawcy powinny ograniczać się do spełniania formalnych przesłanek wszczęcia postępowania, natomiast w art. 219 ust. 1 znajdują się (pkt 2 i 3) także merytoryczne warunki, które dopiero będą oceniane w trakcie postępowania.

pkt 28) – Rada **pozytywnie opiniuje proponowane uzupełnienie, proponując równocześnie zmianę art. 221 ust. 9** tak, aby kolokwium habilitacyjne było obowiązkowe we wszystkich dyscyplinach, natomiast by nie musiało być przeprowadzane w sytuacji, kiedy co najmniej 2 recenzje są negatywne. Proponowane brzmienie art. 221 ust. 9:

"Komisja habilitacyjna przeprowadza kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych albo artystycznych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego. Kolokwium nie przeprowadza się, jeśli co najmniej dwie recenzje są negatywne. Kolokwium ma charakter publiczny, z wyłączeniem kolokwium w zakresie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 3."

pkt 29) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 30) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 31) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 32) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 33) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 34) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 35) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 36) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 37) – Rada **negatywnie opiniuje tę poprawkę**. Z praktycznych względów nie jest możliwe zweryfikowanie przez uczelnię tego, czy na dany dzień instytucja nadająca dyplom miała uprawnienia do nadawania stopni naukowych, a także czy nadanie stopnia zostało dokonane z naruszeniem przepisów obowiązujących w danym kraju. Rada uważa, że potrzebna w tej dziedzinie regulacja powinna być sformułowana w sposób umożliwiający realistyczne stosowanie.

pkt 38) – Rada **pozytywnie opiniuje tę poprawkę**.

pkt 39) – Rada **nie zgłasza uwag**.

pkt 40) – Rada **nie zgłasza uwag**.

W odniesieniu do art. 2 projektowanej ustawy – Rada **nie zgłasza uwag**.

W odniesieniu do art. 3 projektowanej ustawy – Rada **nie zgłasza uwag**.

W odniesieniu do art. 4 projektowanej ustawy – Rada **nie zgłasza uwag**.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę, że niektóre regulacje mają zastosowanie także do innych niż uczelnie podmiotów sektora nauki i szkolnictwa wyższego, Rada **sugeruje** przeanalizowanie, czy odpowiednie zmiany nie powinny być również wprowadzone do odpowiednich ustaw regulujących funkcjonowanie tych podmiotów.

Uchwałą otrzymuje Minister Edukacji i Nauki.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Marcin Pałys